

Sõudestaadion

Sõudestaadion - kõnekeeles küll rohkem kasutusel **sõudekanal** - on rajatis millel toimuvad klassikalisel ehk 2000 meetrisel distantsil toimuvad võistlused.

Termin *sõudekanal* on asjakohane juhul kui tegu on tõepoolest sõna otseses mõttes kanaliga, ehk tehisveekoguga, näiteks Etoni (Dorney Lake), Münheni, Moskva, Bresti jt sõudekanalid.

Kui võistlusdistants asub looduslikul veekogul, siis asjakohasem termin on *sõudestaadion*. Näitena olgu toodud Galve järv Trakais, Kaukajärvi Tamperes, Rotsee järv Luzernis. Sama kehtib ka olukorras kus, sõudedistants on rajatud looduslikule veekogule, kuid milline on oluliselt inimtegevuse läbi muudetud, kohandatud, paisutatud, ümberkaevatud. Näiteks Malta järv Poznanis või Strachclyde Loch Motherwill'is (Šotimaal, Glasgow lähistel).

Inglise keeles on kasutusel terminid *rowing course* ja *rowing venue*. Teine termin on rohkem kasutusel terve kompleksi kohta, ehk sõudkanal või sõudestaadion koos kõige sinna juurde kuuluvaga.

Standartsel, rahvusvaheliste regattide korraldamiseks sobival sõudestaadionil peab olema 8 rada, pluss mõlemal pool distantsi nii palju vaba vett, et oleks võimalik liikuda distantsi kõrvalt starti. Võistlemine toimub 6-l rajal.

Distants peab olema sirge ja võimaldama võimalikult võrdsed tingimused 6 meeskonna üheagsele võistlemisele.

Distantsi iga raja laius - 13,5 m

Alates 2001.aasta veebruarist rajatud sõudestaadionid, millistel korraldatakse OM-i, MM-i, EM-i või MK etappe, peavad vastama A-kategooria sõudestaadioni nõuetele.

Rahvusvahelise Sõudeliidu FISA reeglid kehtestavad sõudestaadionile kindlad nõuded. On määratletud 2 kategooriat:

- A-kategooria sõudestaadion, millel korraldatakse OM-i, MM-i, EM-i ja MK regatid.
- B-kategooria sõudestaadionid on kõik need, mis ei vasta A-kategooria distantsi nõuetele.

A-kategooria sõudestaadioni peamised parameetrid:

Minimaalne pikkus	2150 m
Soovitav pikkus	2200 m
Minimaalne laius	135 m (13,5+(6×13,5)+13,5 m)
Ideaalne laius	162 m (27+(6×13,5)+27 m)
Minimaalne sügavus	3,0 m (madalaimas punktis, kui sügavus on ebaühtlane)
Soovitatav sügavus	3,5 m (madalaimas punktis, kui sügavus on ebaühtlane)
Vee vool	ei ole lubatud
Rajad	peavad olema eraldatud poidega.
Poide vahe	pikki distantsi 10 m vahedega (lubatud on ka 12,5 m)

Lisaks eeltoodule on reeglitega (**FISA Rule Book, Rules 42-44; [Appendix 4, Bye-Laws to Rules 42 to 44 - Regatta Courses](#)**) määratletud nõuded sõudestaadioni muudele osadele ja rajatistele nagu:

starditsoon ja pontoonid

poide möödud, vahed ja värvus distantsi eri osades

starditorn, finišitorn, joondaja majake, vaheajavõtu majakesed (500, 1000 ja 1500 m peal)

starteri varustus, kommunikatsioonivahendid, tablood

ajavõtu ja protokollimise süsteem jpm

Eraldi manuaaliga (ca 300 lk A4 formaadis teksti, **FISA Manual for Rowing Championships**) on fikseeritud kõik muud FISA egiidi all toimuvate võistluste korraldamiseks vajalik, nagu:

võistlute korraldajaks kandideerimise kord, kogu võistlusala logistika (majutamine, toitlustamine, parklad, ellingud, jne), regati kontor, meditsiiniline abi, vetelpääste, telepildi tootmine, võistluste eelne ja aegne kommunikatsioon, tehnilised installatsioonid jpm

Näiteid sõudekanalitest:

Aidu sõudekanal Eestis (kaevamistööd 2012 juuli -2013 august)

London 2012 olümpiaregati toimumispaik - [Dorney Lake](#), Etoni kolledži maadel

Pekingi olümpiamängude sõudekanal

1972.aasta Müncheni OMi sõudekanal